

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

RN Prez. 2/2018

Warszawa, 8 stycznia 2018 r.

Pan Naczelnik
mł. insp. Rafał Woźniak
Wydział do walki z Korupcją
Komenda Wojewódzka Policji
w Krakowie
ul. Mogilska 109
31-571 Kraków

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

Dot. AY-5601.1.17.J.C

Szanowny Panie!

W odpowiedzi na pismo AY-5601.1.17.J.C z dnia 15 grudnia 2017 r. pragnę poinformować, że Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, największe stowarzyszenie tłumaczy w Polsce i jednocześnie stowarzyszenie zrzeszające największą liczbę polskich tłumaczy przysięgłych, do którego przynależność jest dobrowolna, od wielu lat regularnie informuje swoich członków podczas prowadzonych szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego, w Biuletynie PT TEPIS, na stronie internetowej PT TEPIS i w publikacjach wydanych pod auspicjami Towarzystwa o zasadach sporządzania tłumaczenia poświadczonego, w tym o obowiązku stosowania przepisów ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

Ustawa ta przewiduje elementy poświadczania, zaś Kodeks tłumacza przysięgłego z 2011 roku je doprecyzowuje. Kodeks nie ma waloru aktu prawnego i związanej z tym mocy obowiązującej, aspiruje jednak — oprócz stosowania na zasadzie dobrowolności przez zainteresowanych tłumaczy — także do roli autorytatywnej praktyki branżowej, m.in. ze względu na udział w jego powstaniu — zrzeszonych w Międzyinstytucjonalnym Komitecie Konsultacyjnym — przedstawicieli zarówno organów wymiaru sprawiedliwości i ścigania, świata nauki, Ministerstwa Sprawiedliwości, organizacji tłumaczy przysięgłych, jak i wreszcie samych tłumaczy przysięgłych. Pragnę nadmienić, że Towarzystwo TEPIS przygotowuje aktualizację Kodeksu, który opublikowany będzie w pierwszej połowie 2018 r., a w którym zostały uszczegółowione zasady dotyczące poświadczania tłumaczenia przez tłumacza przysięgłego, *expressis verbis* zakazujące praktyk wspomnianych w Państwa piśmie.

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

Warto też wspomnieć, że Kodeks tłumacza przysięgłego, przyjęty uchwałą Rady Naczelnej Towarzystwa z 30 czerwca 2011 r. spełnia wszelkie warunki formalne oficjalnego stanowiska PT TEPIS w poruszonych sprawach, ujętego w konwencji normatywnej. Tak więc pozwalamy sobie wskazać w pierwszej kolejności samą treść Kodeksu jako najbardziej oficjalną i autorytatywną z możliwych do wyrażenia form stanowiska naszego Towarzystwa w ww. kwestiach.

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

W kwestii formuły poświadczającej tłumaczenie wypowiedziała się ponadto Państwowa Komisja Egzaminacyjna, w której PT TEPIs ma ustawowego przedstawiciela, zamieszczając jej wzór na stronie: https://bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/tlumacze-przysieqli/formula-poswiadczejaca/news.8697_formula-poswiadczejaca.html.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego oraz Kodeksem tłumacza przysięgłego, na sporządzonych przez tłumacza przysięgłego tłumaczeniach i odpisach pism należy stwierdzić, czy sporządzono je z oryginału, czy z tłumaczenia lub odpisu, oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo. Jeśli tłumacz poświadczają sporządzenie tłumaczenia poświadczanego z „oryginału dokumentu”, „dokumentu” lub „tekstu dokumentu” bez wglądu w oryginalny dokument, z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że dopuszcza się tym samym poświadczanie nieprawdy.

W opinii prawnej „Czy udostępnianie kartek in blanco jest dozwolone?” (w zał.), zamieszczonej w Biuletynie PT TEPIs nr 82 z 2015 r., omawianej podczas naszych szkoleń oraz warsztatowych konferencji poświęconych kwestiom zasad praktyki zawodowej, informujemy naszych członków o sprzeczności z prawem i zasadami etyki zawodowej procederem udostępniania kartek *in blanco* oraz o konsekwencjach prawnych wynikających z nieumieszczenia na poświadczonych tłumaczeniach odpowiedniej informacji o formie tekstu przedstawionego do tłumaczenia (oryginał, odpis, kserokopia, skan).

Towarzystwo zajęło oficjalne stanowisko w tej sprawie już wcześniej, w 2008 r., przeciwstawiając się procederowi zarówno Biura Tłumaczy Symultanka jak i innych biur, ostrzegając tłumaczy przed konsekwencjami karnymi takiego postępowania w Oświadczeniu Prezesa PT TEPIs z dnia 28 lutego 2008 r. pt. „TEPIs piętnuje proceder godzący w dobre imię ogółu rzetelnych tłumaczy przysięgłych, zamieszczonym na stronie internetowej Towarzystwa i w Biuletynie PT TEPIs (w zał.).

Co do kwestii wykonywania tłumaczenia poświadczanego na kartach *in blanco* udostępnianych biurom po zatrzymaniu pieczęci przez Policję, Prokuraturę lub inny uprawniony organ - stanowisko PT TEPIs nie uległo zmianie i uznaje taki proceder za nieetyczny, niezgodny z prawem i godzący w dobre imię tłumacza przysięgłego jako osoby zaufania publicznego. Trudno bowiem uznać za zgodną z obowiązkiem szczególnej staranności i bezstronności (art. 7 i art. 14 ust. 1 pkt 1 Ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego) sytuację, w której zgodność tłumaczeń lub odpisów obcojęzycznych poświadczają osoba, wobec której — bądź przynajmniej wykorzystywanej przez nią urzędowej pieczęci — zrealizowały się okoliczności będące podstawą zatrzymania tejsze pieczęci w toczącym się postępowaniu karnym.

Natomiast kwestia mocy prawnej tłumaczeń poświadczonych na kartach *in blanco* w sytuacji opisanej w Państwa piśmie wymaga pogłębionej analizy prawnej. Naszym zdaniem, o ile zatrzymanie pieczęci następuje w trybie art. 93a kpk, jest to czynność procesowa zatrzymania rzeczy w celach dowodowych na potrzeby postępowania. Tak rozumiane zatrzymanie pieczęci nie może mieć tej samej doniosłości, co zawieszenie w wykonywaniu czynności służbowych lub zawodu (orzekane jako środek zapobiegawczy w trybie art. 276 k.p.k.) lub orzekanym dopiero po przeprowadzeniu postępowania środkiem karnym w postaci zakazu wykonywania zawodu z art. 39 pkt 2 k.k. Tak zakreślona czynność procesowa nie jest zatem ze względu na swój odmienny charakter, przedmiot i cel zdolna do wywołania skutku prawnego skierowanego do samych

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIs

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIs

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIs

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIs

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTICI
TEPIs

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIs

uprawnień zawodowych, tym bardziej jeśli do tego celu został przewidziany inny, bardziej restrykcyjny tryb. Czynność taka odnosi się do pieczęci jedynie jako do przedmiotu fizycznego.

Kwestia zaś ubiegania się o wydanie duplikatu (wtómika) pieczęci i okoliczności przemawiających za takim wydaniem nie została przewidziana w ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego, a nasi członkowie nie zgłaszali nam pytań w tym zakresie, ani próśb o pomoc w uzasadnieniu wniosku o wydanie duplikatu pieczęci. Kwestię tę należałoby rozpatrywać z perspektywy „twardych” kryteriów ustawowych, względem których Minister Sprawiedliwości nie dysponuje uznaniem administracyjnym, lecz jest nimi związany.

W odniesieniu do prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego, poza przepisami ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego tłumacza przysięgłego obowiązują opublikowane zasady prowadzenia repertorium, opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości, które przewidują stosowny wpis w rubryce 7: Uwagi o rodzaju, treści, o formie i stanie dokumentu (§2 taryfy). PT TEPIS zaleca swoim członkom stosowanie ww. zasad i organizuje szkolenia dla tłumaczy, podczas których omawiane są szczegółowo zasady prowadzenia repertorium zgodnie z dobrymi praktykami i zaleceniami Komisji Odpowiedzialności Zawodowej oraz Kodeksu tłumacza przysięgłego. Zasady prowadzenia repertorium, opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości są także opublikowane na naszej stronie internetowej w zakładce dla tłumaczy przysięgłych.

Pragnę dodać, że Rada Naczelna PT TEPIS jako autor Kodeksu tłumacza przysięgłego, zatwierdzonego przez Międzyinstytucjonalny Komitet Konsultacyjny Kodeksu z udziałem m.in. przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, zaleca stosowanie Kodeksu wszystkim tłumaczom przysięgłym w Polsce oraz tłumaczom pełniącym funkcje tłumaczy sądowych powołanych *ad hoc* i tłumaczom języka migowego, niezależnie od ich przynależności do innych organizacji zrzeszających tłumaczy, wyrażając tym samym stanowisko Międzyinstytucjonalnego Komitetu Konsultacyjnego Kodeksu.

Członkowie PT TEPIS deklarują wykonywanie obowiązków tłumacza przysięgłego zgodnie z zasadami sztuki przekładu i Kodeksu tłumacza przysięgłego przystępując do naszego stowarzyszenia. Choć Kodeks ma charakter deontologiczny, jest jedynym kodeksem określającym zasady etyczne i praktyczne dotyczące działalności zawodowej tłumaczy przysięgłych w Polsce. Jest również stosowany na potrzeby orzecznictwa Komisji Odpowiedzialności Zawodowej tłumaczy przysięgłych ustanowionej przy Ministrze Sprawiedliwości.

Towarzystwo TEPIS przez cały okres swojej 27 letniej działalności promuje profesjonalizm tłumaczy przysięgłych, inicjuje i prowadzi różne formy doskonalenia zawodowego dla tłumaczy, organizuje szkolenia, podczas których omawiane są m.in. zasady i zalecenia Kodeksu w zakresie etyki i praktyki zawodowej tłumacza przysięgłego, przepisy ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego czy zasady opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości dotyczące prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego.

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Plater 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa

www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl

Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480

Konto bankowe: PKO BP II O/W-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

Pragnę także dodać, że Rada Naczelna PT TEPIS wielokrotnie zwracała się do Ministerstwa Sprawiedliwości z wnioskami o przeprowadzenie szkoleń dla wszystkich tłumaczy przysięgłych w zakresie etyki i praktyki zawodowej tłumaczy przysięgłych, również z przedstawicielami organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, publikowania informacji na temat zmieniającego się prawa, czy informacji na tematy ważne dla przedstawicieli tego ważnego zawodu. Zwracaliśmy się także o wprowadzenie mechanizmu, który zapewniłby stosowanie przepisów prawa, w tym przepisów ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego w zakresie powoływania tłumacza przysięgłego bezpośrednio (z pominięciem pośrednictwa biur tłumaczeń) w kontekście art. 194 kpk, co z pewnością przyczyniłoby się do wyeliminowania procedury korzystania z kartek in blanco.

Wnioski takie przedstawiane były także podczas trwających prac Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego powołanego przez Ministra Sprawiedliwości w 2015 roku z inicjatywy PT TEPIS.

Mam nadzieję, że powyższe informacje będą pomocne w prowadzonym przez Państwa postępowaniu przygotowawczym w sprawie o przestępstwa z art. 228 § 3 kk i art. 271 § 3 kk o zw. z art. 11§ 2 kk i innymi. Gdybyście Państwo potrzebowali dodatkowych informacji, jesteśmy do dyspozycji.

Udzielone powyżej w odpowiedzi na pytania Komendy Policji w Krakowie informacje i wyjaśnienia przedstawiają stanowisko PT TEPIS w kwestiach związanych z praktyką zawodową oraz działania podejmowane przez PT TEPIS z intencją propagowania dobrych praktyk i etyki zawodowej wśród ogółu tłumaczy przysięgłych. Udostępnione informacje nie stanowią interpretacji przepisów ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Zwracamy się jednocześnie z prośbą o przekazanie nam stosownych informacji o wyniku prowadzonego postępowania, aby PT TEPIS zgodnie z § 10.4 statutu Towarzystwa mógł w razie konieczności skorzystać z uprawnień wynikających z art. 90 kpk.

Zofia Rybińska
prezes

Zał.

Opinia prawna Czy udostępnianie kartek in blanco jest dozwolone?
Oświadczenie Prezesa PT TEPIS z dnia 28 lutego 2008 r. pt. „TEPIS piętnuje proceder godzący w dobre imię ogółu rzetelnych tłumaczy przysięgłych”.

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS